



Z Á P I S

z jednání Pracovní skupiny k veřejným sbírkám

dne 8. září 2021

formou osobní účasti

Přítomni: Fungačová, H.; Gomba, P.; Horký, Č.; Chaloupková, A.; Illetšková, M.; Jonáková, Z. (host); McGehee A.; Nebuželská, M.; Nguyen, T. D.; Šedivý, M.; Šplíchalová, K.; Výmolová, P.

Omluveni: Deverová, L.; Gregor, J.; Hejna, L.; Ronovská, K.; Švejcárová, J.; Válková, M.; Volná, H.

Jednání Pracovní skupiny k veřejným sbírkám při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále pouze „pracovní skupiny“) řídil předseda pracovní skupiny M. Šedivý.

Program jednání:

- 1) Zahájení a schválení programu
- 2) Kontrola plnění úkolů z minulých jednání (6. května, 21. června 2021)
- 3) Současný stav a návrhy na budoucí úpravu tematické oblasti týkající se metod/způsobů pořádání veřejné sbírky a sankcí
- 4) Různé

Ad 1) Zahájení a schválení programu

Jednání pracovní skupiny zahájil její předseda M. Šedivý, který přivítal přítomné členy/-ky a hosty a seznámil je s programem jednání. Program jednání byl jednomyslně schválen.

K. Šplíchalová navázala na minulé jednání, kdy byly za její neúčasti prezentovány informace z kulatého stolu „Legislativní prostředí v ČR pro získávání finančních prostředků od veřejnosti“ ze dne 16. června 2021 pořádané Fórem dárců, respektive Aliancí odpovědných pořadatelů veřejných sbírek, a uvedla, že průzkum potvrdil nejednotnou praxi ze strany jednotlivých krajských úřadů (i jednotlivých úředníků v rámci kraje) v povolování/administrování veřejných sbírek (dále pouze „VS“). Poté se opětovně rozvinula diskuse o neochotě povolování VS na činnost organizace, kdy současná kontrola na tuto změnu není připravená (historicky se zejména sbíralo na hmotné věci typu kostelní zvon), nelze zkontrolovat, že pořadatel VS má alokované/zaúčtované náklady správně.

Ad 2) Kontrola plnění úkolů z minulých jednání (6. května, 21. června 2021)

H. Fungačová shrnula plnění úkolů z minulých dvou jednání:

1/ Úkol zajistit stanovisko Ministerstva financí k návrhu navázat veřejně prospěšný účel zákona o veřejných sbírkách (dále jen „ZVS“) na zákon č. 586/1992 Sb., zákon České národní rady o daních z příjmů (P. Výmolová) byl splněn. Ministerstvo financí (dále pouze „MF“) zaslalo dne 23. srpna 2021 své stanovisko, a to včetně návrhů drobných zpřesnění dokumentu Doporučení, které je určené pro

Ministerstvo vnitra (dále pouze „MV“). Stanovisko MF a upravený dokument Doporučení byly zaslány jako podklady pro dnešní jednání. Souhrnné stanovisko MF k dotazům vzneseným ze strany členů pracovní skupiny dne 6. května 2021 je přílohou tohoto zápisu.

2/ Úkol členové/-ky pracovní skupiny budou požádáni o písemné vyjádření k tematickým oblastem: metody/ způsoby pořádání veřejné sbírky a sankce byl splněn. Podklad k vyplnění byl rozeslán spolu se zápisem z minulého jednání. Vyplněné formuláře zaslaly 3 osoby. Kompilát formulářů byl rozeslán jako podklad pro dnešní jednání.

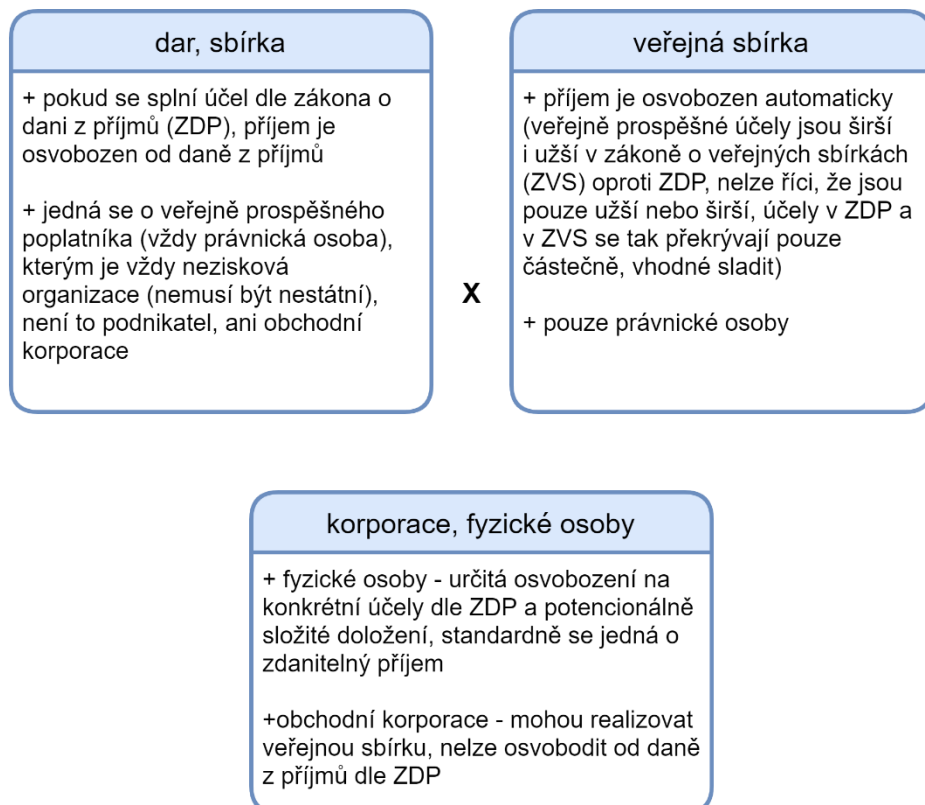
3/ Úkol seznámit se závěry a dotazy (možnost změny kontrolního subjektu a v jaké periodicitě) Komoru auditorů ČR (M. Nebuželská, která je členkou Výboru pro veřejný sektor Komory auditorů ČR) trvá. Schůze KAČR je plánovaná na 13. září 2021, kde M. Nebuželská bude agendu týkající se VS prezentovat (bod zařazen na program jednání). Průběh schůze bude prezentován na dalším jednání pracovní skupiny.

Ad 3) Současný stav a návrhy na budoucí úpravu tematické oblasti týkající se metod/způsobů pořádání veřejné sbírky a sankcí

Tento bod zahájila na výzvu předsedy pracovní skupiny M. Nebuželská a detailně seznámila členy a členky pracovní skupiny s daňovou problematikou týkající se VS a sbírek mimo ZVS, která s metodami úzce souvisí.

Lze to rozdělit na dvě části, které se váží na metody a které mají různý daňový dopad:

1/ **bezúplatný příjem/bezúplatné plnění/dar** - v rámci VS se jedná o samotné přijímání peněz (do pokladny, pokladničkami, sběracími listinami, DMS, na bankovní účet) z pohledu daně z příjmu mají tyto příjmy vždy charakter daru, resp. bezúplatného plnění. A rozlišuje se, zda se jedná příjem do VS nebo do sbírky mimo ZVS. Příjem do sbírky mimo ZVS je to samé jako individuální dar.

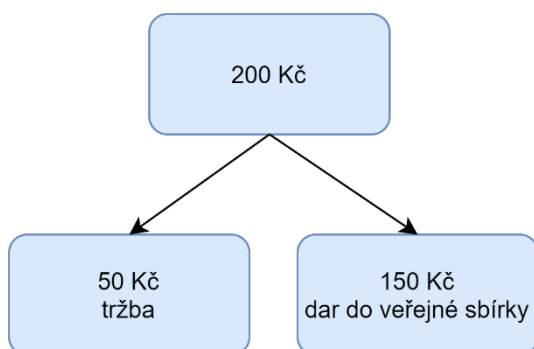


Rozdíl mezi těmito variantami není z daňového pohledu zásadní. V praxi mají téměř všechny NNO přijaté dary od daně z příjmů osvobozeny dle zákona o dani z příjmů („ZDP“). ZVS nenabízí výrazný daňový benefit. Rozdílem pouze je, že dar v rámci VS nemusí být použit v roce přijetí, ale lze ho použít i v roce následujícím. Pokud je dárce známý, nezáleží, zda je to sbírka nebo VS dle ZVS. Problémem jsou pouze anonymní dárci. Neanonymní je ten, komu jsme schopni vystavit potvrzení o daru. Diskutována byla otázka rozesílek agenturami (direct mail), nejsou anonymní, ale otázka, zda jsou v souladu s GDPR.

Dary obecně jsou předmětem daně z příjmů, v určitých případech se na ně vztahuje osvobození od daně z příjmu i výdajů. Fyzická osoba by musela prokázat, že se jednalo o charitativní a humanitární účel a příjem/dar použit v roce přijetí daru (převod do dalšího období se musí zdanit). U vyšších částek je mechanismus prověření. Nižší příjem se nemusí nikde uvádět a prokazuje se až při kontrole finančního úřadu, že byl splněn charitativní a humanitární účel. Je patrná vysoká nerovnost mezi režimem pro fyzickou a pro právnickou osobou.

Diskutována byla také situace, kdy je splněna pouze jedna podmínka ZVS – shromažďování od předem neurčeného okruhu přispěvatelů ale ne na veřejně prospěšný účel, nejedná se tak o režim ZVS. Ale ani o režim daru, jelikož dárce je anonymní. M. Šedivý uvedl příklad, pokud by humanitární organizace vyhlásila sbírku na auto (není to veřejně prospěšný účel, proto nespadá pod režim ZVS), nezdaní to, jelikož splní jako veřejně prospěšný poplatník účel ZDP. Opět se vynořila otázka o potřebnosti ZVS, resp. VS (jaký je jejich význam a přínos pro společnost).

2/ **prodej předmětů a vstupenek**, kdy se nerozlišuje VS a sbírka mimo ZVS, ale VS a prodej jako takový. M. Nebuželská uvedla, že ZVS je aktuálně jediný nástroj, který ošetřuje benefiční prodej. Uvedla příklad s benefičním prodejem kalendářů klientů. Pokud by neexistoval ZVS, neexistoval by nástroj, který by mohl cokoliv z 200 Kč (cena kalendáře), považovat za dar, jednalo by se o klasický příjem/tržbu a považovalo by se to za podnikání. Při opakování a překročení určité výše (příjem 1 mil. Kč za posledních 12 měsíců) by se NNO stala plátcem DPH. V případě, že je prodej kalendáře spuštěn v režimu VS, lze např. určit, že 50 Kč byly náklady (z daňového hlediska se chová jako klasická tržba/příjem) a 150 Kč je dar, který se chová jako dar do VS. Do DPH poté spadá pouze tržba (ale např. v případě vstupenek lze uplatnit osvobození na kulturu). Dle ZVS organizace stanoví, kolik je cena předmětu a kolik je dar do sbírky. Organizace má povinnost tento rozpis na předmětu uvádět. Diskutována byla praxe, kdy některé krajské úřady požadují do sbírky zahrnout celou cenu vstupenek, což není z daňového hlediska správně, jelikož vzájemný dar je dle § 21c, odst. 3 ZPD koupě. Doporučuje se uvést jako náklad/tržbu alespoň 1 Kč, jako minimum pro příspěvek do sbírky se doporučuje alespoň 20 % z ceny předmětu/vstupenky.



K. Šplíchalová upozornila v rámci diskuse na jiný aspekt, a to na praxi, kdy jsou sbírány finanční prostředky např. na UNICEF, aniž by sbírající získal souhlas od dané organizace. ZVS by měl toto reflektovat – nutný **souhlas organizace, na níž je sbíráno**.

Pracovní skupina se ve stručnosti dotkla také metody prostřednictvím **sběracích listin**. K. Šplíchalová uvedla, že z průzkumu Fóra dárců vyplývá, že tato metoda je velmi málo využívaná (2 %). Sbíráni prostřednictvím sběracích listin má i velmi špatnou reputaci. Používají ji zejména malé obce. V současné době působí spíše anachronicky (např. na Slovensku se již mezi způsoby konání VS neobjevují).

Č. Horký zmínil příklad z praxe, kdy jsou v rámci online platformy možné online platby (kartou, převodem), finanční prostředky se shromažďují nejprve na technickém účtu provozovatele platformy a až poté se převádějí na sbírkový účet. Z tohoto důvodu je nově dle MHMP nutné si pro VS ohlásit „jiný způsob“ konání VS, což se dle členů/-ek pracovní skupiny jeví z právního pohledu jako velmi hraniční požadavek.

K. Šplíchalová dále informovala, že na kulatém stolu ze strany MV zaznělo, že je jejich zájmem i lepší **informovanost směrem k veřejnosti** ohledně VS. Na Slovenku je dle K. Šplíchalové snadno přístupný [registr](#) s názvy pořadatelů veřejných sbírek, výši vysbírané částky, způsoby konání apod. Dle jejích slov nejsou v ČR všemi krajskými úřady sledovány např. výše vysbírané částky a další související informace. Pracovní skupina se shodla, že pokud stát tuto oblast reguluje, je nutné, aby byly známy také výsledky (výše vysbíraných finančních prostředků v jednotlivých krajích, jakými metodami je sbíráno, jaké právní formy sbírají apod.) a v novele/novém zákoně se s tím počítalo

Diskutována byla opět otázka **definování anonymity a neanonymity dárců**. Je vhodné se řídit pokyny k ZDP. V případě online platform by mohly být dárcům nabídnuty dvě možnosti. Pokud si dárcé přeje vystavit potvrzení o daru, musí uvést datum narození a další iniciále (nejednalo by se o režim VS). V případě, že by dárcé preferoval zůstat anonymní (u daru do 10 tisíc to lze), jednalo by se o režim VS. Dle údajů K. Šplíchalové 85 – 92 % dárců na darujspravne.cz si přeje vystavit potvrzení o daru.

Pracovní skupina se také krátce dotkla možnosti změny účelu VS, dle zákona změna možná není, ale dne aktuálního výkladu je možné rozšíření veřejně prospěšného účelu VS. Nově také u VS do zahraničí (celého světa) je nutné explicitně uvést všechny státy.

K. Šplíchalová navrhla, že by bylo vhodné popsat i pro potřeby úředníků povolující VS workflow, resp. finanční toky u stávajících online nástrojů.

Ad 4) Různé

Vzhledem k aktuálnímu dění po výskytu tornáda na jižní Moravě a následné vlně pomoci, navrhl M. Šedivý rozšířit pracovní skupinu o zástupce Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Dále navrhl přizvat jako hosta pracovní skupiny zástupce některé z neziskových organizací, která na místě poskytovala pomoc z veřejné sbírky (např. zástupce z Diecézní charity Brno).

Závěry:

1. Z hlediska daní není zásadní rozdíl mezi variantou dar/sbírka a veřejná sbírka dle ZVS. ZVS nenabízí výrazný daňový benefit. ZVS ošetřoval situace v minulosti, kdy byla většina dárců anonymních (to se v současnosti významně změnilo) a kdy NNO vyhlášovaly veřejné sbírky primárně na třetí osoby (v současné době se s veřejnými sbírkami počítá jako jedním ze zdrojů na realizaci veřejně prospěšného poslání).
2. ZVS je aktuálně jediný nástroj, který ošetřuje benefiční prodej (prodej předmětů a vstupenek).

3. Pracovní skupina doporučila zmocněnkyni vlády zaslat Ministerstvu vnitra žádost o rozšíření pracovní skupiny k veřejným sbírkám při MV o zástupce Ministerstva financí, konkrétně ze sekce Daně a cla (v kopii bude uveden Ing. Mgr. Ph.D. Stanislav Kouba, vrchní ministerský rada - náměstek pro řízení 05 - sekce Daně a cla).
4. Pokud stát oblast veřejných sbírek reguluje, je nutné, aby byly známy také výsledky (výše vybíraných finančních prostředků v jednotlivých krajích, jakými metodami je sbíráno, jaké právní formy sbírají apod.), tj. zákon by měl zohlednit i potřebu nové podoby centrální evidence sbírek.
5. Režim veřejných sbírek by se měl aplikovat vždy, kdy se jedná o anonymní dárce (nutno ještě dodefinovat) a vždy na metody – pokladničky, prodej předmětů a vstupenek, sběrací listiny (v případě, že sběrací listiny zůstanou jednou z metod sběru).
6. Dokument Doporučení pro MV bude v rámci další práce této pracovní skupiny dále rozvíjen o související přílohy (např. průzkum Fóra dárců) a konkretizován. V další fázi budou sbírány návrhy i na změnu konkrétních paragrafů ZVS.

Úkoly:

1. M. Nebuželská a M. Šedivý zpracují zdůvodnění nutnosti rozšíření pracovní skupiny k veřejným sbírkám MV o zástupce Ministerstva financí, konkrétně ze sekce Daně a cla.
2. M. Nebuželská zašle k definici anonymního a neanonymního dárce pokyn k ZDP.
3. K. Šplíchalová a Č. Horký zpracují návrh popisu workflow, resp. finančního toku u stávajících online nástrojů (fungování platebních nástrojů).
4. M. Šedivý osloví předsedu Pracovní skupiny k veřejným sbírkám při MV - ředitele odboru všeobecné správy JUDr. Petra Voříška, Ph.D. s žádostí o zařazení prezentace průzkumu Fóra dárců na další jednání pracovní skupiny k VS při MV (v kopii budou uvedeni členové naší pracovní skupiny ve skupině MV, sekretariát RVNNO a Fórum dárců).
5. Sekretariát RVNNO osloví zástupce Krajského úřadu Jihomoravského kraje s nabídkou zařazení do této pracovní skupiny.

Příští jednání pracovní skupiny se bude konat v listopadu a bude pokračovat v projednávání metod/způsobů pořádání veřejné sbírky a sankcemi. Snahou je realizovat jednání s osobní účastí.

Ing. M. Šedivý, v. r.
předseda Pracovní skupiny k veřejným sbírkám
Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

Přílohy:

1. Souhrnné stanovisko MF k dotazům vzneseným ze strany členů pracovní skupiny dne 6. 5. 2021